

(er *katter*), men består av ulikt stoff (er *to* individuelle katter, ved navn Salt og Pepper). Når vi forstår hvilken type en ting tilhører, som for eksempel at vi har å gjøre med en katt, så fatter vi tingens form. Da fatter vi hva som er felles for ting av denne typen, og hvilke muligheter som ligger i tingen i kraft av dens form.

For Aristoteles kan en ting analyseres som en enhet av form og stoff. Kattene Salt og Pepper deler samme form (er katter), men består av ulikt stoff (er to individuelle katter, med hvert sitt navn, pelstype og lynne).

Aristoteles mener at vi ikke har kunnskap om en ting før vi har grepet tingens «hvorfor». For ham betyr det å kjenne tingens årsak; vite hvorfor den er blitt som den er. (Se *Metafysikk*, 5, 1012b33-1025a33 og 2,933a29-995a20.) Ting blir som de er gjennom forandringer. I eksemplet vårt med to katter er det mest opplagte svaret på hvorfor disse tingene er blitt til, om vi skal tenke med Aristoteles, at katteformen har realisert seg i dem, og dette har den gjort gjennom å organisere stoff på en slik måte at stoffet danner en katt.

Et eksempel Aristoteles selv bruker, er eikenøtta, som kan utvikle seg til å bli et eiketre. Eikenøtta har formen eiketre, som konkret betyr at den har i seg muligheten til å utvikle seg til å bli et eiketre. Muligheten ligger i eikenøtta isolert sett, men for at den skal virkeliggjøre seg som et eiketre, må også ytre betingelser være oppfylt. Om den har falt på steingrunn, for eksempel, vil den ikke kunne utvikle seg videre, den trenger jord som den kan skyte rottråder ned i. Om den uheldigvis spises av et dyr, kan den heller ikke utvikle seg videre. Da oppløses den til sine bestanddeler i dyrets mage-tarmsystem og tas opp i dyrets kropp. Ulike andre ting kan også tenkes å skje, som at den i et stormkast blåses til havs eller blir knust av at en stor stein faller ned på den. Skal den bli til et eiketre, må derfor både årsaker knyttet til dens form, eiketreformen, og gunstige ytre årsaker foreligge, da blir virkeliggjøring av eiketre et en virkning av disse årsakene. Det følger dermed ikke med streng nødvendighet at en eikenøtt blir til et eiketre. Derimot følger det med streng nødvendighet at en hasselnøtt aldri kan bli til et eiketre.

Generelt skiller Aristoteles mellom fire ulike typer årsaker til at ting forandrer seg. Det er likevel ikke alltid mulig i praksis å avdekke alle de fire typene årsak i ethvert tilfelle der noe forandrer seg. Ved naturlige forandringer, altså forandringer som skjer med naturlige ting og uten vår innvirkning, er årsaker som ligger i tingenes form – formålsårsaker – de viktige. Det at katten Salt har katteform, forklarer både at den ble til en katt og modningsprosessen den som katt går gjennom, som sammen med bevirkende eller ytre årsaker forklarer hvordan den fungerer som ting og beveger seg.